

Lasten omaehtoisen liikunnan ja pitkäkestoisen leikin vahvistaminen – Hanke Orivesi, marraskuu 2018

TYÖPAJA nro 3: Koko talo leikkii / Hanne Nyman, Hankekoordinaattori

Hankkeessa olennaisena osana koordinaattorin työtä on henkilöstön kouluttaminen. Leikin osalta hankkeessa pyritään vahvistamaan lasten pitkäkestoista leikkiä arjessa ja etsimään työtapoja, jotka tukevat tätä tavoitetta. Jokainen kasvattaja kuuluu omaan työpajaryhmään, joka kokoontuu 6- 7 kertaa vuoden aikana käsittelemään leikkiä työtapana eri näkökulmista. Työpajoissa avataan käsitteitä ja annetaan kasvattajille esimerkkejä erilaisista leikin muodoista, jotka tarjoavat myös mahdollisuuden kasvattajien ja lasten yhteiseen leikkiin. Tällä pyritään sekä kehittämään leikkiä keskeisenä työmuotona, että vahvistamaan aikuisen roolia leikissä. Aikuisen aktiivinen rooli leikin rikastuttajana ja erilaisten mahdollisuuksien tarjoajana on merkityksellinen pitkäkestoisen leikin vahvistumisessa.

Työpajassa nro 3 tutustuimme käsitteeseen, menetelmään tai työtapaan **KOKO TALO LEIKKII**. On varmasti totta, että kaikkialla päiväkodeissa on aina tavalla tai toisella leikitty yhdessä. Tässä on kuitenkin paljon eroja, miten ja millä tavalla Koko talo leikkii – päivät on toteutettu. Halusin tuoda Oriveden hankkeeseen terveisiä omasta kotikaupungista Vantaalta, missä työtapaa on kehitelty yhdessä jo pitkään. En oikein tiedä onko todellisuudessa kyseessä menetelmä, työtapaa vai vain tapa leikkiä yhdessä, mutta kutsun tässä asiaa työtavaksi, sillä siten se itselleni on arjessa näyttäytynyt työvuosien varrella.

Koko talo leikkii tarkoittaa käytännössä sitä, että koko päiväkotit, lapset ja aikuiset, isot ja pienet, leikkivät yhdessä sovittuna aikana suunnitelluissa leikkipisteissä. Tärkeää on, että aikuiset ovat mukana leikkimässä ja mallittamassa leikkiä sekä luomassa yhteishenkeä ja ottamassa leikissä lasten osallisuutta huomioon parhaalla mahdollisella tavalla. Itse leikkipäivänä aikuiset leikkivät sovituissa roolissa sovituissa paikassa sovittuna aikana. Nämä roolissa olevat aikuiset eläytyvät leikkiin ja roolinsa kautta myös kutsuvat lapsia mukaan eri tavoin. Omalla toiminnalla aikuiset tukevat leikin kehittymistä ja lasten mukana olemista. Aikuiset, joilla ei ole sovittua roolia toimivat ns. yleishenkilöinä eli tukevat lapsia leikkipaikan valinnassa, opastavat ja ohjaavat, valvovat sekä huolehtivat, että lapsilla on turvallista ja mukavaa osallistua tapahtumaan.

Leikkipäiviä voi toteuttaa monella eri tavalla, mutta esim. eri leikkipisteitä eri tiimien aikuiset voivat suunnitella ja toteuttaa yhdessä. Näin saadaan yhteisöllisyyden tunnetta kasvatettua ja osaamista jaettua päiväkodissa. Lisäksi kun kaikki työntekijät tuntevat hyvin toisensa, on helpompaa jatkossakin tehdä yhteistyötä yli ryhmärajojen tms.

Työtavan rakenne on karkeasti kuvattuna tämä:

AIKA > TIIMIT > SUUNNITTELU > TOTEUTUS ja RAKENTAMINEN > TOIMINTA > ARVIOINTI

1. Kartoitetaan millaisia leikkipisteitä lapset toivovat
2. Sovitaan yhteiset leikkipäivät ja suunnittelutiimit, kuka suunnittelee ja toteuttaa minkäkin leikkipisteen ja missä aikataulussa
3. Tehdään lapsille kartta, millaisia leikkipisteitä talossa tulee olemaa ja missä. Valmistautuminen on merkityksellistä, jotta lapset voivat ennakoida toimintaa ja myös tutustua asiaan ennen varsinaista tapahtumaa.
4. Rakennetaan leikkipisteet konkreettisesti (Tämä on tärkeää, jotta leikkiminen erottuu muusta toiminnasta tai leikkimisestä päiväkodissa. Viehätyks piilee myös siinä, että tällainen leikin toteuttamisen tapa on tarjolla tietyn ajan tietyssä paikassa).

Työpajassa keskusteltiin yhdessä, että millainen Koko talo leikkii – tapahtuma voisi toteutua teoriassa joulun aikaan ja mitä ylipäänsä työtapa kasvattajayhteisöltä vaatii.

Merkittävin esiin noussut asia oli kaikkien sitoutuminen toimintaan ja yhdessä innostuminen. Tämä sai itsenikin miettelemään, että miksi yhteinen innostuminen tuntuu olevan alalla nykyään niin usein vaikeaa? Eikö työstä saisi innostua ja siitä nauttia, myös leikkien?

Itse kannustin ja kannustan kaikkia toteuttamaan Koko talo leikkii – päiviä, sillä ne tuovat mukanaan paljon yhteistä hyvää. Kun yhdessä suunnitellaan ja ideoidaan, myös lasten kanssa, tällöin myös on mahdollisuus yhdessä innostua leikin maailmasta!

Kuva: Yhden pajaryhmän yhteistä työstä ja pohdintaa

